

**Kortlægning af behovet for pladser på
døgn- og botilbudsområdet for børn og voksne med
funktionsnedsættelser**

Esbjerg Kommune

Sekretariat for Borger og Arbejdsmarked, maj 2020

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	3
BAGGRUND FOR ANALYSEN	3
AFGRÆNSNING AF ANALYSENS MÅLGRUPPE	4
1. LANDSDÆKKENDE UDVIKLINGSTENDENSER	6
1.1 FLERE BORGERE MED HANDICAP HAR BRUG FOR ET BOTILBUD	6
1.2 BORGERNES LEVER LÆNGERE - DET ØGER BEHOVET FOR PLADSER	8
1.3 BØRN MED HANDICAP ANBRINGES SENT	8
OPSAMLING PÅ DE LANDSDÆKKENDE TENDENSER	9
2. STATUS OG UDVIKLING I ESBJERG KOMMUNE	10
SAMLET OVERSIGT OVER ESBJERG KOMMUNES DØGN- OG BOTILBUD	10
SPECIALCENTRETS DØGN- OG BOTILBUD	14
BOTILBUD PÅ UDVIKLINGSCENTER VEST	16
ESBJERG KOMMUNES KØB AF EKSTERNE PLADSER	19
BEHOV FOR FYSISKE RAMMER MED MULIGHED FOR ETABLERING AF SÆRFORANSTALTNINGER	19
KORTLÆGNING AF DEN FORVENTEDE EFTERSPØRGSSEL PÅ BØRNEOMRÅDET	20
KORTLÆGNING AF DEN FORVENTEDE EFTERSPØRGSSEL PÅ VOKSENOMRÅDET	23
UDVIKLING I MODTAGERE AF VOKSENSTØTTE 2012-2020	27
ÅRLIGE PLADSÅBNINGER PÅ SPECIALCENTERET OG UDVIKLINGSCENTER VEST	29
3. VURDERING AF DET FREMTIDIGE BEHOV FOR BOLIGER	30
SPECIALCENTERET DÆKKER EFTERSPØRGSLEN PÅ BØRNEOMRÅDET	30
DER ER BEHOV FOR FLERE BOTILBUDSPLADSER PÅ UDVIKLINGSCENTER VEST I ESBJERG	30
ANBEFALINGER	31

Indledning

Esbjerg Kommune har pr. 1. januar 2020 samlet det specialiserede børne- og voksenområde i en fælles afdeling; "Social barn – ung - voksen" med ca. 1700 medarbejdere. Området består af to myndighedsområder og i alt 5 centre.

På handicapområdet er der på tilbudssiden to centre:

- Specialcentret med 50 døgnpladser og 13 aflastningspladser. Aflastningspladserne benyttes af 55 børn
- Udviklingscenter Vest med 339 botilbudspladser og 169 borgere, der modtager støtte i egen bolig

For at sikre den fremadrettede planlægning i forhold til døgnpladser og botilbud har Sekretariat for Borger og Arbejdsmarked udarbejdet en analyse af behovet for botilbud for børn, unge og voksne med varige og betydelige funktionsnedsættelser. Formålet er at blive i stand til at vurdere om der er nogle grupper af børn eller voksne med et handicap, som Esbjerg kommune aktuelt eller inden for en nærmere årrække kommer til at mangle passende tilbud til. I denne rapport præsenteres resultaterne af analysen.

Analysen indeholder disse tre overordnede afsnit:

- 1) En kort gennemgang af de landsdækkende udviklingstendenser på området
- 2) En mere omfattende afdækning af status og udvikling på området i Esbjerg kommune
- 3) En vurdering af det fremtidige behov for botilbud på baggrund af kortlægningen i afsnit to og anbefalinger til fremadrettede initiativer

Baggrund for analysen

I Esbjerg kommune opleves der en stigende efterspørgsel efter pladser på voksenområdet. Dette ses blandt andet af, at den såkaldte arbejdsliste over borgere, som vurderes på et tidspunkt at få behov for et midlertidigt eller længerevarende botilbud, er blevet længere. I Esbjerg Kommune registreres samtidig en tilgang af borgere med autismspektrum forstyrrelser, hvilket efter alt at dømme, vil medføre et øget behov for botilbudspladser til denne målgruppe. Der er desuden tendenser til, at borgernes behov bliver stadig mere komplekse, og det er derfor afgørende at sikre, at kapaciteten på bo- og døgntilbudsområdet også fremover vil være tilstrækkelig og kan matche borgernes behov.

På børneområdet er den aktuelle udfordring, at der er en gruppe unge mellem 18 og 25 år, der bor på Specialcentret, som har brug for en plads på voksenområdet, senest når de fylder 25 år – eller 30 år, hvis de bor på kollegiet. De mange unge over 18 år, som bliver boende på Specialcentret kan få den konsekvens, at der på Specialcentrets afdelinger ikke er plads til yngre børn som afventer et døgntilbud. Samtidig er det

dog en forudsætning for Specialcentrets mulighed for at fastholde volumen til et specialiseret tilbud, at der også er borgere over 18 år indskrevet.

Med denne kapacitetsanalyse, er det målet at undersøge, hvordan efterspørgslen ser ud og på den baggrund, at udpege mulige relevante tiltag, som ruste kommunen til at imødekomme borgernes behov for botilbud også i de kommende år.

Afgrænsning af analysens målgruppe

Målgruppen i analysen er børn og voksne med betydelige eller varige funktionsnedsættelser, som aktuelt har - eller indenfor en overskuelig årrække, vil få behov for en anbringelse eller et botilbud. Målgruppen omfatter borgere, som:

- 1) Med midlertidig hjælp og støtte i et botilbud i en kortere eller længere årrække, kan komme til at leve et liv i egen bolig, så tæt på det almindelige som muligt, og
- 2) Borgere, som har behov for omfattende pleje døgnet rundt resten af livet.

Størsteparten af de borgere som denne analyse omfatter, er udviklingshæmmede og har derudover ofte forskellige typer udviklingsforstyrrelser eller andre funktionsnedsættelser, der bidrager til et yderst komplekst billede. Dette betyder, at en del af borgerne på handicapområdet ikke kan afgrænses som tilhørende én enkelt målgruppe. Deres udfordringer er i stigende grad komplekse og dette stiller stigende krav til vores botilbud, der skal kunne rumme borgerne uanset alder og behov.

Ifølge WHO er definitionen på udviklingshæmning en ufuldstændig eller utilstrækkelig udvikling af den mentale kapacitet. Udviklingshæmning kommer bl.a. til udtryk ved indlæringsvanskeligheder samt en reduceret selvstændighed og social funktion i forhold til den aktuelle alder og kulturelle gruppe. For en mindre gruppe er udviklingshæmningen så dyb, at den medfører alvorlige begrænsninger i egenomsorg, kommunikation og bevægelighed.

Udviklingsforstyrrelser er en samlebetegnelse for en række alvorlige lidelser også kaldet autismespektrum forstyrrelser som fx autisme, Aspergers syndrom og ADHD. Udviklingsforstyrrelser kommer til udtryk ved afvigelser i socialt samspil, kommunikation og begrænset stereotyp, gentagende adfærd og interesser. Der kan være stor variation i funktionsniveauet inden for målgruppen.

På Specialcentret opleves desuden en tendens til, at flere af de børn som anbringes, har tegn på at de har manglet omsorg, formentlig fordi deres familier er under et hårdt pres.

Analysen omfatter ikke borgere, der alene har sociale problemer eller psykiatriske problemstillinger.

1. Landsdækkende udviklingstendenser

I dette afsnit præsenteres kort de landsdækkende udviklingstendenser på området for botilbud til børn, unge og voksne med et handicap. Tendenserne genfindes i Esbjerg Kommune og danner derfor afsæt for den konkrete analyse af behovene i kommunen.

De vigtigste tendenser er:

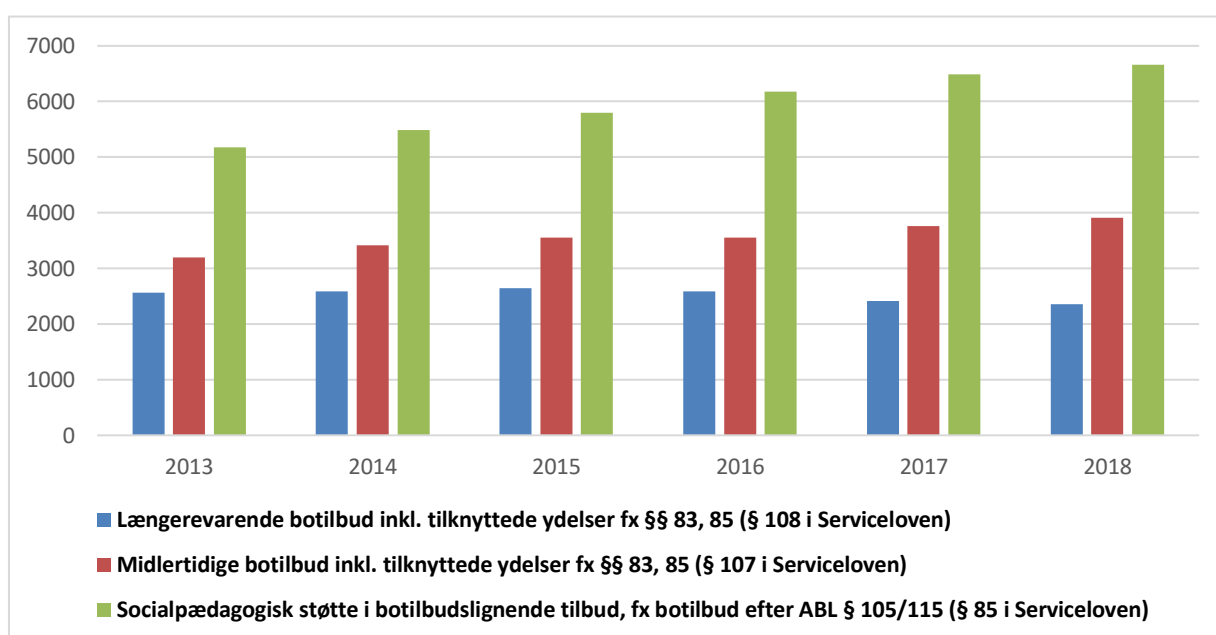
1. Flere borgere med handicap har brug for et botilbud
2. Stigning i alle aldersgrupper – men særligt flere ældre
3. Børn med handicap anbringes sent

1.1 Flere borgere med handicap har brug for et botilbud

Den overordnede tendens på landsplan er, at flere borgere med varige og betydelige funktionsnedsættelser modtager et botilbud. På landsplan er stigningen fra 2013-2018 samlet set på 22%.

Figur 1 viser, at der i årene 2013-2018 landsdækkende har været en øget tilgang af borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser og andre sociale problemer, som modtager midlertidige botilbud efter SEL §107 eller ABL §105/115 (SEL §85). Mest markant er tilgangen på 30 % af borgere, der modtager socialpædagogisk støtte i botilbud efter Almenboliglovens §105 stk. 2, som er almene boliger, der kan udlejes til ældre og personer med handicap, som har særligt behov for sådanne boliger, og hvor der ydes støtte i hjemmet (efter SEL §85).

Figur 1. Landsdækkende udvikling i antallet af handicappede borgere der modtager botilbud, inklusiv tilknyttede ydelser (fx §§83 og 85) efter Servicelovens §§ 107 og 108 samt støtte i botilbudslignende tilbud, fx jf. Almenboliglovens § 105/115 (§85)¹

I de fleste kommuner er der over de senere år sket en renovering af boligmassen gennem anvendelse af nybyggeri efter almenboligloven, da denne lovgivning giver mulighed for at bygge nyt med begrænset anvendelse af kommunale anlægskroner. I stedet optages et lån, som betales tilbage via borgernes husleje. Det betyder også, at der i dag er en større andel af borgere med handicap, der bor i botilbud bygget efter almenboligloven § 105 end tidligere.

¹ Ifølge Servicelovens §83 skal kommunen bl.a. tilbyde personlig hjælp og pleje samt støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet. Tilbuddene gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver. Ifølge Servicelovens § 85 skal kommunen tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

1.2 Borgerne lever længere - det øger behovet for pladser

Figur 2 viser at de to aldersgrupper, hvor stigningen er mest markant, er de 20-29-årige med en stigning på 47 % og de 60-69-årige, hvor stigningen er på godt og vel 44 %.

Figur 2. Landsdækkende udvikling i antallet af modtagere af Socialpædagogisk støtte i botilbudslignende tilbud, fx botilbud efter ABL § 105/115 (§ 85 i Serviceloven) fordelt på aldersgrupper (DST HAND02)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013-18
U 20 år	214	184	209	214	188	184	-11,7%
20-29 år	1086	1224	1313	1455	1532	1599	47,2%
30-39 år	1059	1072	1094	1140	1215	1269	19,8%
40-49 år	1280	1344	1402	1449	1453	1461	35,3%
50-59 år	1125	1219	1283	1380	1511	1560	38,7%
60-69 år	688	744	827	887	961	992	44,2%
I alt	5452	5787	6128	6525	6860	7065	29,6%

En analyse fra KL, bekræfter den stigende levealder for borgere med funktionsnedsættelser². Den positive tendens til en stigende levealder, blandt borgere med nedsat funktionsevne, genkendes i Esbjerg kommune. Det er glædeligt, at borgere med nedsat funktionsevne lever længere og samtidig øger det behovet for pladser i vores botilbud, fordi de er på vores botilbud i længere tid.

1.3 Børn med handicap anbringes sent

Ifølge tal fra Danmarks statistik, blev der på landsplan i 2018 iværksat 450 anbringelser af børn med betydelig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

---

² KL (2019). Resultater fra KL's Partnerskabsprojekt om styring på socialområdet. Fundet via Internet link: <https://www.kl.dk/okonomi-og-administration/okonomi-og-styring/omstillings-og-udviklingsenheden/styring-paa-socialomraadet/>

Som Figur 3 viser, udgør langt hovedparten af anbringelserne børn i alderen 12-17 år. 77 % af de anbragte børn var mellem 12 og 17 år og man kan dermed sige, at sandsynligheden for en anbringelse, som følge af betydelig nedsat eller varig psykisk eller fysisk funktionsevne, stiger med barnets alder. Dette har betydning for analysen af behovet i Esbjerg kommune, fordi det fortæller noget om behovet for døgntilbudspladser i de kommende år.

Figur 3. Iværksatte anbringelser i 2018, som følge af betydelig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos børn (ANBAAR10)

Alder	Hele landet	Andel af total
0-5 år	25	6%
6-11 år	76	17%
12-17 år	348	77%
I alt	450	100%

I Esbjerg kommune betyder det, at vi fra de børn som i dag bor hjemme, kan forvente, at efterspørgslen på døgntilbudspladser vil stige i takt med at børnene bliver ældre.

Opsamling på de landsdækkende tendenser

Udgiftspresset på botilbudsområdet i kommunerne har været stigende de senere år. En af de afgørende drivere for det stigende udgiftspres, er en markant stigning i efterspørgslen på botilbud. Der er ganske vist sket et fald i borgere, der bor i et botilbud efter § 108, men samtidig er der sket en markant stigning i botilbudslignende tilbud, bygget efter Almenboliglovens § 105. De to boligtyper sidestilles af Ankestyrelsen f.eks. i forhold til reglerne om frit valg.³

Stigningen i efterspørgslen er mest markant blandt de unge og de ældste borgere. Den stigende efterspørgsel fra de ældre borgere hænger sammen med den stigende levealder for borgere med funktionsnedsættelser. Og dette er den anden afgørende faktor i udviklingen, som ligeledes opleves i Esbjerg kommune.

Som en sidste vigtig faktor, som tydeliggøres af de landsdækkende tendenser på området er, at andelen af børn med varige og/eller betydelige funktionsnedsættelser, der anbringes, stiger med alderen. Det betyder, at omfanget af mindre børn med betydelige handicaps kan være en indikator på, at flere store børn/unge vil få behov for et botilbud også i Esbjerg Kommune.

---

³ <https://ast.dk/social/artikler/hjaelp-til-handicappede-og-aeldre/botilbud-frit-valg-og-refusion>

2. Status og udvikling i Esbjerg Kommune

I dette afsnit ser vi på de aktuelle tendenser i Esbjerg kommune indenfor døgntilbud for børn og botilbud for voksne i analysens målgruppe.

I de første afsnit gives et overblik over kommunens døgn- og botilbudspladser til børn, unge og voksne på hhv. Specialcentret og Udviklingscenter Vest. Dernæst skabes overblik over de botilbudspladser, som Esbjerg Kommune køber af andre kommuner, regioner eller private botilbud. I det efterfølgende afsnit estimeres den forventede efterspørgsmål på børneområdet, med udgangspunkt i børn og unge, der i dag har en sag på handicapområdet i Familierådgivningen. I det næste afsnit foretages en vurdering af den forventede efterspørgsel på botilbud indenfor voksenområdet, på baggrund af den såkaldte arbejdsliste. I afsnittet herefter, ser vi på antallet af pladsåbninger på Udviklingscenter Vest de seneste to år mens analysens sidste afsnit afdækker kommunens salg af botilbudspladser.

I rapportens sidste del samles op på analysens vigtigste resultater, hvilket munder ud i en samlet konklusion med en række anbefalinger til, hvordan borgernes behov bedst muligt imødekommes.

Samlet oversigt over Esbjerg kommunes døgn- og botilbud

Samlet set, råder Esbjerg kommune over 50 pladser på Specialcenteret som dækker aldersgruppen 0-25 år (Kollegiet 16-30 år). På Udviklingscenter Vest råder kommunen over samlet set 339 pladser for aldersgruppen 18-85 år.

I Figur 4 herunder ses en samlet oversigt over antal pladser på kommunens botilbud for børn såvel som voksne, på hhv. Specialcentret og Udviklingscenter Vest.

Figur 4. viser de forskellige typer døgn- og botilbudspladser som inkluderes i analysen

Anbringelsessteder for børn og unge efter Servicelovens §66 stk. 3.

Kommunen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud til børn jf. § 4 i Serviceloven. Anbringelsessteder for børn og unge med særlige behov, er blandt andet døgninstitutioner, som kan oprettes og drives af kommunen. I denne analyse er der primært fokus på Specialcentrets døgntilbud.

Midlertidige botilbud til voksen efter Servicelovens §107

Kommunen skal tilbyde midlertidigt ophold til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte, og til personer med nedsat psykisk funktionsevne, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.

Længerevarende botilbud til voksne efter Servicelovens §108

Kommunen skal tilbyde ophold i boformer, der er egnet til længerevarende ophold, til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Botilbud til voksne efter Almenboliglovens §105 stk. 2

Kommunen skal sørge for, at der i nødvendigt omfang tilvejebringes almene boliger, som bl.a. kan udlejes til personer med handicap, der er afklaret til et botilbud efter §108. Da borgeren desuden får egen lejekontrakt til boligen, vil tilbuddet kunne sidestilles med et længerevarende botilbud efter Serviceloven § 108. Kommunen kan overlade det til selvejende institutioner og almene boligorganisationer at være byg- og driftsherre af disse, når hensigten er at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Figur 5. viser alle kommunens egne pladser fordelt på centre og afdelinger, februar og marts 2020

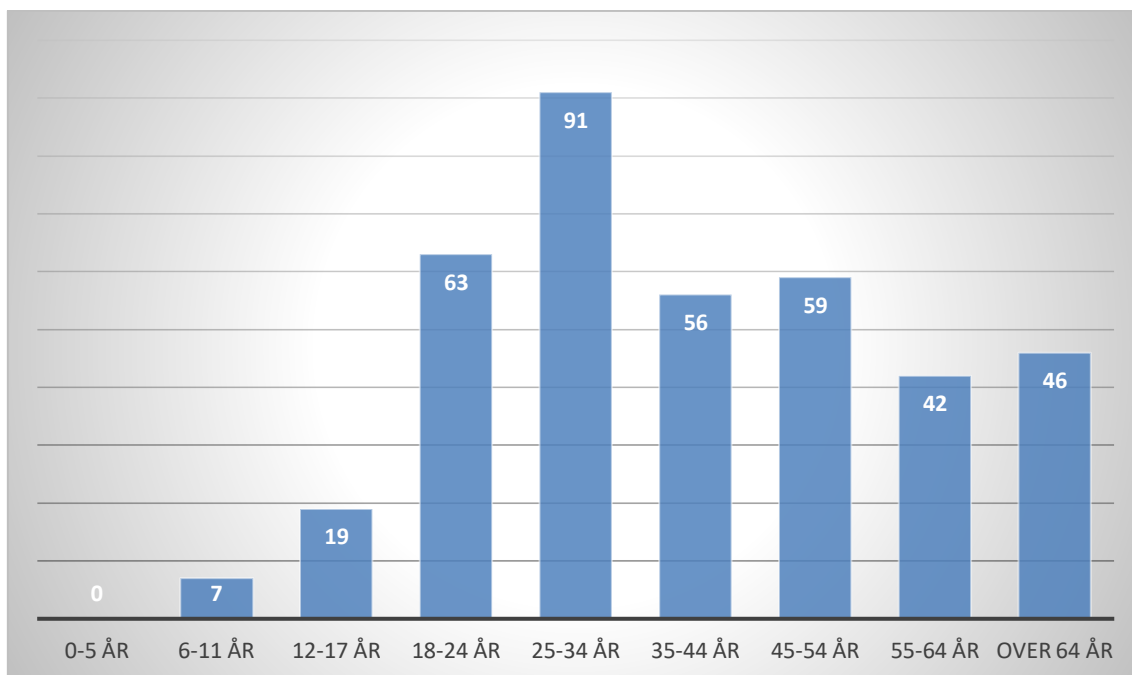
Botilbuddets navn	Døgninstitution (\$66)	Midlertidigt botilbud (\$107)	Botilbudslig- nende længere- varende tilbud (ABL § 105)	Længereva- rende botilbud (\$108)	Pladser i alt
Specialcenter Rabu, Bøge Allé 1, Ribe	6	3			9
Specialcenter Rabu, Bøge Allé 3, Ribe	3	3			6
Specialcenter Rabu, Bøge Allé 5, Ribe	5	3			9
Specialcenter Rabu, Bøge Allé 7, Ribe	4	2			6
Specialcenter Rabu, Bøge Allé 9, Ribe	7	1			8
Specialcenter Rabu, Bøge Allé 11, Ribe	2	2			4
Specialcentret, Krohaven, Kollegiet Esbjerg	3	5			8
Udviklingscenter Vest, Idræts Allé, Bramming			12		12
Udviklingscenter Vest, Birkekrattet, Esbjerg			12		12
Udviklingscenter Vest, Gammelbyhus, Esbjerg			8		8
Udviklingscenter Vest, Åmoseparken 3, Esbjerg				16	16
Udviklingscenter Vest, Åmoseparken 71, Esbjerg			12		12
Udviklingscenter Vest, Fyrparken, Esbjerg			18		18
Udviklingscenter Vest, Finsensgade, Esbjerg			10		10
Udviklingscenter Vest, Kornvangen 1, 3, 5, Esbjerg			33		33
Udviklingscenter Vest, Spangsbjerg Haven, Esbjerg			12		12
Udviklingscenter Vest, Edelsvej 3'eren, 4'eren og 5'eren, Esbjerg		44			44
Udviklingscenter Vest, Edelsvej 6'eren + 12'eren (15A) Esbjerg			17		17
Udviklingscenter Vest, Edelsvej 10'eren, Esbjerg			22		22

Udviklingscenter Vest, Kastanie Allé 3, 9, 11, 13, Ribe		18		2	20
Udviklingscenter Vest, Bøge Allé 123, 125, 127, Ribe			20	1	21
Udviklingscenter Vest, Bøge Allé 15, Ribe			18	6	24
Udviklingscenter Vest, Bøge Allé 14, Ribe			18		18
Udviklingscenter Vest, Bøge Allé 10, Ribe		(5)		(5)	10*
Udviklingscenter Vest, Farup- vej 8C, Ribe			12		12
Udviklingscenter Vest, Farup- vej 8E, Ribe				18	18
I alt	30	86	224	48	388

*10 pladser, som enten kan bruges som SEL §107 eller §108

Aldersfordelingen for handicapområdet samlet, dvs. for beboerne på både Specialcenter og Udviklingscenter Vest, ses af figur 6 herunder. Figuren viser, at den største andel af borgere på handicapområdet befinder sig i aldersgruppen 25-34 år, mens den næststørste gruppe er unge i alderen 18-24 år.

Figur 6. viser den samlede aldersfordeling for beboere på Esbjerg Kommunes egne botilbud for borgere med betydelige og/eller varige funktionsnedsættelser, februar og marts 2020.

Specialcentrets døgntilbud

På Esbjerg kommunes Specialcenter, er der i alt plads til 50 børn og unge i alderen 0-30 år.

Aktuelt er 40 af beboerne anbragt af Esbjerg kommune, mens de sidste syv børn og unge er anbragt af andre kommuner. I resten af afsnittet om børneområdet, fokuseres alene på de børn og unge, som er anbragt af Esbjerg kommune.

Specialcentret består af 7 afdelinger af forskellig størrelse og plads til forskellige målgrupper. I figur 7 gives et overblik over Specialcentrets forskellige afdelinger, med fokus på beskrivelsen af målgrupper og antal pladser.

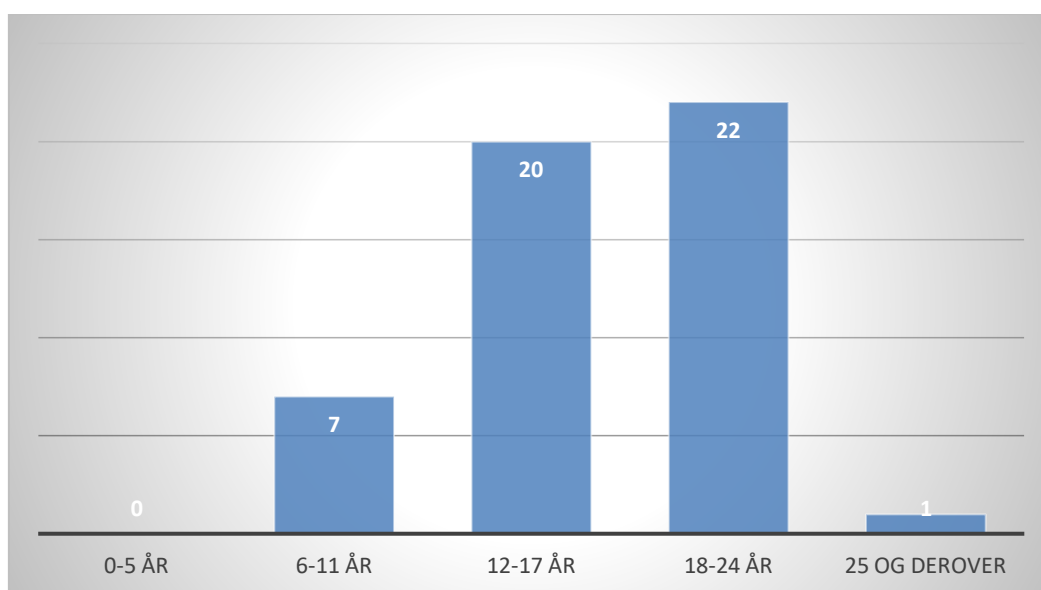
Figur 7. Viser Specialcentrets enkelte afdelinger, herunder beboermålgruppe og antal pladser, februar 2020

Afdeling	Målgrupper	Pladser
Rabu Bøge Allé 1, Ribe	Udviklingshæmning, Autismespektrum forstyrrelser samt andre funktionsnedsættelser. Omfattende behov for hjælp og pleje (vågen nattevagt). Alle bruger kørestol og andre hjælpemidler. Kun få har verbalt sprog.	9
Rabu Bøge Allé 3, Ribe	Udviklingshæmmede og evt. komplekse udviklingsforstyrrelser, fx Infantil autisme, autismeproblematikker, tilknytningsforstyrrelser samt følelsesmæssige og adfærdsmæssige udfordringer herunder udadreagerende adfærd. Alle er mobile	6
Rabu Bøge Allé 5, Ribe	Udviklingshæmning, udviklingsmæssige forstyrrelser samt evt. andre diagnoser inden for autisme spektrum forstyrrelser. Alle bruger kørestol og andre hjælpemidler, har omfattende behov for hjælp og pleje. Kun få har verbalt sprog.	9
Rabu Bøge Allé 7, Ribe	Udviklingshæmning, evt. med tilknytningsforstyrrelser grundet omsorgssvigt eller traumer, herunder diagnoser som autisme spektrum forstyrrelser og ADHD. Flere af børnene har væsentlige adfærdsmæssige udfordringer. Alle børnene er mobile	6
Rabu Bøge Allé 9, Ribe	Lav kognitiv udvikling og udviklingshæmning, evt. med udviklingsforstyrrelser, som Infantil autisme, autismeproblematikker, tilknytningsforstyrrelser samt følelsesmæssige og adfærdsmæssige udfordringer.	8

	Målgruppen har brug for overskuelighed, en fast struktur og guidning i hverdagen. Alle er mobile	
Rabu Bøge Allé 11, Ribe	Lav kognitiv udvikling og udviklingshæmning, evt. med komplekse udviklingsforstyrrelser, som Infantil autisme, autismeproblematikker, tilknytningsforstyrrelser samt følelsesmæssige og adfærdsmæssige udfordringer, fx udadreagerende adfærd. Målgruppen har brug for overskuelighed, en fast struktur og tydelig guidning i hverdagen. Alle er mobile	4
Krohaven, Kollegiet	Målgruppen er unge i alderen 16-30 år, der er senudviklet eller forstyrrede i deres udvikling, fx lettere udviklingshæmning, hjerneskader, syndromer, kromosomfejl, autismspektrum forstyrrelser og andre udviklingsforstyrrelser, følelsesmæssige skader pga. af omsorgssvigt i barndommen. Fokus på afklaring i forhold til fremtidige bo- og arbejdsforhold. De fleste er mobile. Plads til to forholdsvis selvhjulpne kørestolsbrugere.	8

Aldersfordelingen på alle Specialcentrets afdelinger fremgår af figur 8 herunder, som viser at de største grupper blandt Specialcentrets børn er mellem 12 og 25 år.

Figur 8. Viser aldersfordelingen blandt børn og unge på Specialcentrets døgntilbud, februar 2020

Aldersfordelingen viser, at Specialcentret pt. ikke har nogen børn under 6 år. De små børn, som har varige og/eller betydelige funktionsnedsættelser, bor som hovedregel hjemme. I mange tilfælde har Esbjerg Kommune alligevel kendskab til disse børn og familier, fordi familien modtager hjælp i form af aflastning, afløsning i hjemmet, hjemmetræning eller modtager hjælp af anden karakter. I et senere afsnit ser vi nærmere på de børn som endnu bor hjemme, men som på baggrund af forskellige indikatorer vurderes at kunne få behov for en anbringelse på Specialcentret indenfor de kommende år.

Vurderingen fra Esbjerg kommunes medarbejdere på området er pt. at der ikke er nogle udfordringer med at finde pladser til de børn i kommunen som har behov for et tilbud på Specialcentret. Dog ses en relativt stor søgning til kollegiet. Forudsætningen for, at der også fremover skabes plads til nye børn på Specialcentret er imidlertid, at der løbende er unge der flytter videre til botilbud under Udviklingscenter Vest.

Botilbud på Udviklingscenter Vest

På Esbjerg kommunes Udviklingscenter vest, er der i alt plads til 339 beboere. Aktuelt er 268 af beboerne indbyggere i Esbjerg kommune, mens 71 borgere kommer fra andre kommuner. Indtægterne fra de pladser som betales af andre kommuner, indgår som en del af Esbjerg kommunes budget.

Figur 9 herunder viser det aktuelle antal pladser og beboere på Esbjerg kommunes botilbud for borgere med funktionsnedsættelser på Udviklingscenter Vest. Alle botilbud er godkendt til borgere i aldersgruppen 18-85 år og samtlige afdelinger kan håndtere borgere med udviklingshæmning. Nogle af tilbuddene er derudover tilpasset specifikke grupper med særlige behov og problemstillinger. Tabellen herunder giver et overblik over, hvilke målgrupper de enkelte afdelinger under Udviklingscenter Vest, kan rumme.

Figur 9. viser hvilke målgrupper og antal funktionshæmmede de enkelte botilbud på Udviklingscenter Vest rummer

Afdelingen navn	Målgruppe	Pladser
Idræts Allé, Bramming	Borgere med udviklingshæmning og derudover tilpasset beboere med moderat fysiske handicaps Støtte hele døgnet	12
Birkekrattet, Esbjerg	Borgere med udviklingshæmning, fysiske handicaps samt psykiatriske problemstillinger Personaledækning hele døgnet, Omfattende støttebehov	12
Gammelbyhus, Esbjerg	Borgere med udviklingshæmning, en del ældre borgere med aldersrelaterede udfordringer	8

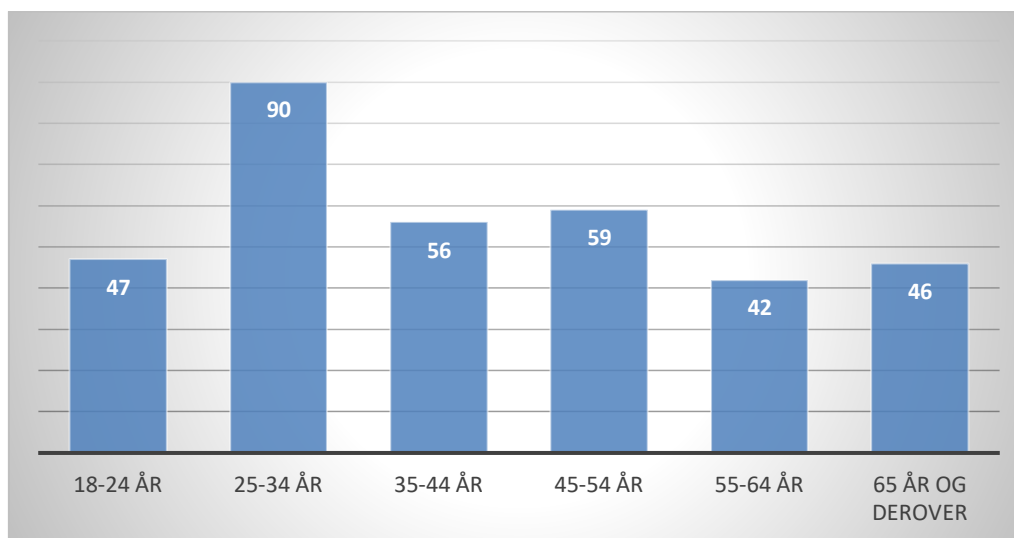
Åmoseparken 3, Esbjerg	Borgere med multihandicap og udviklingshæmning, spasticitet, omfattende støttebehov og nonverbalt sprog Kørestolsbrugere, liftsystemer overalt	16
Åmoseparken 71, Esbjerg	Borgere med multihandicap og udviklingshæmning, spasticitet og nonverbalt sprog Kørestolsbrugere, Liftsystemer	12
Fyrparken, Esbjerg	Borgere som er selvhjulpne, fokus på mestring af eget liv	18
Finsensgade, Esbjerg	Borgere med psykosociale funktionsnedsættelser, særligt unge 18-25 år	10
Kornvangen 1, 3, 5, Esbjerg	Borgere med talesprog samt nonverbalt sprog, delvist selvhjulpne, med stor forskel på støttebehov	33
Spangsbjerg Haven, Esbjerg	Borgere som er mobile, har talesprog og behov for struktur	12
Edelsvej 3'eren, 4'eren og 5'eren, Esbjerg	Borgere med autisme-spektrum forstyrrelser, med behov for botræning og støtte til overgangen til eget hjem Tidsbegrænset afklaringstilbud til unge i alderen 18-25 år	44
Edelsvej 6'eren + 12'eren (15A), Esbjerg	Borgere som har behov for struktur og trygge rammer, alle er mobile	17
Edelsvej 10'eren, Esbjerg	Unge borgere med behov for struktur og trygge rammer. Alle er mobile og har talesprog.	22
Kastanie Allé 3, 9, 11, 13, Ribe	Borgere med udviklingshæmning, som er delvist selvhjulpne, har talesprog og behov for struktur Nattevagt	20
Bøge Allé 123, 125, 127, Ribe	Borgere med udviklingshæmning og dobbeltdiagnose	21
Bøge Allé 15, Ribe	Borgere med behov for struktur, verbal og nonverbal kommunikation, døgnbemanding, vågen nattevagt	24
Bøge Allé 14, Ribe	Borgere med multiple psykiske og fysiske funktionsnedsættelser	18
Bøge Allé 10, Ribe	Borgere med varierende grad af plejebehov Enkelte kørestolspladser	10
Farupvej 8C, Ribe	Borgere med selvskadende og udadreagerende adfærd, verbal og nonverbal kommunikation og behov for struktur	12

	Én-til-én bevilling	
Farupvej 8E, Ribe	Borgere med udviklingshæmning og autisme, som er fysisk mobile, verbal og nonverbal kommunikation Enkelte med én-til-én bevilling	18

I praksis kan alle afdelingerne rumme langt de fleste borgere på handicapområdet, dvs. den store gruppe udviklingshæmmede samt borgere med forskellige sammensætninger af fysiske- og psykiske funktionsnedsættelser. Herudover kan afdelingerne i nogen grad indrette sig, så de også rummer (enkelte) borgere med særlige behov. Det er dog kun enkelte tilbud, der har de fysiske rammer, som gør det muligt at rumme borgere med multihandicap og med plads til kørestole og behov for loftslifte mv. Der er ligeledes kun få tilbud, der er indrettet til at rumme borgere med behov for særforanstaltninger i form af en-til-en støtte.

Ser vi på aldersfordelingen på Udviklingscenter Vest samlet, viser figur 10 herunder, at andelen af unge mellem 25-34 år udgør langt den største kategori. Figuren viser samtidig, at gruppen af ældre over 65 år ligeledes er ganske betydelig, hvilket stemmer godt overens med de landsdækkende tendenser.

Figur 10. Viser aldersfordelingen for samtlige beboere på Udviklingscenter Vest, marts 2020

Esbjerg kommunes køb af eksterne pladser

På børneområdet køber Esbjerg Kommune i meget begrænset omfang pladser eksternt. I foråret 2020 er der tale om 6 børn i alderen 9-17 år med forskellige funktionsnedsættelser, som er anbragt udenfor Esbjerg Kommune. Der er tale om børn og unge, hvor der på tidspunktet for anbringelsen ikke har været plads på Specialcentret eller hvor forældrene til anbragte børn er flyttet og børnene derfor er flyttet med. Forbruget af eksterne pladser har været stabilt de seneste år.

På Voksenområdet køber Esbjerg kommune i 2020 ca. 75 (helårs) pladser hos andre kommuner/regioner eller private opholdssteder.

Figur 11. viser det aktuelle antal eksterne botilbudspladser fordelt på målgrupper, ud fra målgruppeinddelingen i Esbjerg kommunes Ledelsesinformationssystem

Autismespektrum forstyrrelser	Udviklingshæmning (mv.)	Udviklingshæmning og kriminalitet	Øvrige funktionsnedsættelser	I alt
5	42	13	15	75

Esbjerg kommune køber primært de eksterne pladser, i tilfælde, hvor borgeren har akut behov for et botilbud og Esbjerg kommune ikke selv har nogen ledige pladser. Det er ofte borgere med særlige behov og behov for længerevarende botilbud.

Brugen af eksterne pladser har været svagt stigende, hvilket dels hænger sammen med den generelle stigning i efterspørgslen på længerevarende og specialiserede pladser, herunder til borgere med autismespektrum forstyrrelser, og dels, at vi ikke selv har haft plads.

Behov for fysiske rammer med mulighed for etablering af særforanstaltninger

En del af Esbjerg Kommunes borgere med handicap har brug for særforanstaltninger og er derfor svære at rumme inden for de almindelige botilbud. Særforanstaltninger gives til borgere, der har omfattende behov for hjælp og støtte, fx personaledekning 1-til-1 hele døgnet. Særforanstaltninger er ressourcekrævende og kan være fagligt komplekse. Formålet med særforanstaltningen er at skabe rammer, der både skærmer den pågældende beboer, og eventuelt også omgivelserne, på en sådan måde, at borgeren kan få et bedre og mere værdigt liv med en højere livskvalitet. Nogle særforanstaltninger har karakter af enkeltmandsprojekter. Det betyder, at den enkelte borger er i fysiske rammer, som er skærmet fra andre borgere.

Esbjerg Kommune har i dag kapacitet til at rumme nogle af disse borgere, men det er også nødvendigt at købe eksterne pladser på grund af manglende fysiske rammer. Det vurderes, at de faglige kompetencer til at løfte opgaverne er til stede.

På børneområdet er der aktuelt 2 mindre børn og 2 unge under 18 år med særforanstaltninger på eksterne døgntilbud uden for kommunen. Hertil kommer 5 unge over 18 år, som er på Specialcentret i særlige rammer i dag, og som indenfor en kort årrække får brug for et voksentilbud som en særforanstaltning og eventuelt som et enkeltmandsprojekt. Hvis Esbjerg kommune ikke selv kan rumme disse 5 borgere med behov for særforanstaltninger, er kommunen nødsaget til at tilbyde borgerne pladser på eksterne tilbud. De eksterne tilbud er ofte dyrere og betyder samtidig, at borgerne kan blive nødt til at flytte fra lokalområdet. Hertil kommer at voksenområdet i dag aktuelt køber 6 eksterne pladser med særforanstaltninger til særligt ressourcekrævende borgere på handicapområdet, der hver især årligt koster over 2 mio. kroner. Disse borgere ville med de rette rammer, kunne tilbydes en plads i Esbjerg Kommune i stedet.

Udviklingscenter Vest oplever samtidig et behov for fleksible muligheder for i perioder at kunne skærme borgere, som i dag bor i de eksisterende botilbud, i enkeltmandsprojekter for at reducere stimuli og reducere udadreagerende adfærd, som har store konsekvenser for den enkelte, for de borgere, der bor i nærheden og for medarbejderne. Der er pt. 2 borgere, som vil kunne profitere af en anden fysisk ramme i en periode, mens der arbejdes fagligt med den pædagogiske tilgang.

Hvis Esbjerg kommune fremover selv skal være i stand til at imødekomme efterspørgslen fra borgere med behov for særforanstaltninger på voksenområdet, har Udviklingscenter Vest behov for at få tilført nye pladser til netop denne målgruppe.

Kortlægning af den forventede efterspørgsel på børneområdet

I denne analyse vil vi gerne give et estimat over, hvor mange af de børn, der i dag bor hjemme, som i de kommende år får behov for et døgntilbud hos Specialcentret. Vi har derfor valgt at se nærmere på den gruppe af børn med varige og betydelige funktionsnedsættelser, som aktuelt bor hjemme hos deres forældre og hvor familien modtager forskellige former for støtte, hjælp eller aflastning, der indikerer, at børnenes handicap, eller familiens situation i øvrigt, er af en sådan karakter, at børnene måske vil få behov for en anbringelse på et tidspunkt.

På baggrund af denne afgrænsning, er vi i april 2020, kommet frem til en liste over 84 børn på handicapområdet, som vurderes enten at få behov for en anbringelse inden de fylder 18 år, og/eller sandsynligvis for et botilbud som voksne. Vi har herefter bedt rådgiverne på handicapområdet, give deres umiddelbare vurdering af børnenes aktuelle behov og udfordringer, hvilket gør det muligt at estimere det fremadrettede behov.

Figur 12 herunder viser fordelingen blandt de 35 af børnene, som vurderes at få behov for en anbringelse, indenfor de næste 5 år.

Figuren viser fx, at 6 af de børn som vurderes at få behov for en anbringelse indenfor de næste fem år, er multihandicappede. Ud af disse, er der 1 barn, som vurderes at få behov for en anbringelse indenfor 1 år, 4 som vurderes at have behov for en anbringelse indenfor 3 år og 5 som vurderes, at få behov for en anbringelse indenfor 5 år.

Figur 12. Viser hvordan de 35 ud af de 84 børn på listen umiddelbart vurderes i forhold til behov, udfordringer og deres behov for anbringelse indenfor de næste fem år, april 2020.

Anbringelse	Multi-Handicap	ASF-Normal	ASF-Udviklingshæmning	Udviklingshæmning - UDEN særlige behov	Udviklingshæmning - MED særlige behov	I alt
Indenfor 1 år	1	2	0	0	1	4
Indenfor 3 år	4	6	4	1	1	16
Indenfor 5 år	1	3	2	3	6	15
I alt	6	11	6	4	8	35

Børnene er kategoriseret ud fra rådgivernes aktuelle kendskab til børnenes udfordringer og behov, jf. beskrivelsen i figur 13 herunder.

Figur 13. Viser en forklaring på de forskellige kategorier, som fremgår af figur 12.

Multihandicap

Hvis barnet er multihandicappet, så marker denne kolonne.

ASF - Normal IQ

Er til de børn, som har en Autismespektrum forstyrrelse og samtidig en IQ indenfor normalområdet. Dette kan betyde, at de senere vil få behov for et botilbud, hvor de får støtte og struktur, fx bo-træning med henblik på at de som voksne vil kunne klare sig selv.

ASF – Udviklingshæmmet

Er til de børn der har en Autismespektrum forstyrrelse, som samtidig er udviklingshæmmede eller har andre kognitive funktionsnedsættelser, der kræver omfattende støtte.

Udviklingshæmning - uden særlige behov

Kategorien dækker over den største gruppe af handicappede i kommunen. Disse børn vil kunne rummes på stort set samtlige døgn- og botilbud. De kræver ikke særlige hjælpemidler, som lift og kørestol eller mandsopdækning døgnet rundt. Hvis barnet primært er udviklingshæmmet, så afkryds denne.

Udviklingshæmning - med særlige behov

Denne gruppe har udfordringer udover udviklingshæmning og kræver derfor ekstra hjælpemidler fx kørestol, lift ol.

Aldersfordelingen blandt børnene på listen, som vurderes at få behov for en anbringelse indenfor de næste fem år viser, at 71 % af børnene er mellem 12-17 år. Vi har tidligere, i analysen af de landsdækkende tendenser på området dokumenteret, at det netop var i alderen 12-17 år, de fleste børn på handicapområdet anbringes.

Figur 14. Aldersfordelingen for børnene der vurderes at få behov for en anbringelse, april 2020

	Frekvens	Aldersfordeling i procent af total
0-5 år	2	6%
6-11 år	7	20%
12-17 år	25	71%
18 år og derover	1	3%
I alt	35	100%

Kortlægning af den forventede efterspørgsel på voksenområdet

På voksenområdet er der udviklet et system, som sikrer kontinuerligt overblik over de borgere, som i de kommende år forventes at få behov for et botilbud på Udviklingscenter Vest. Systemet betegnes i daglig tale og her i analysen for arbejdslisten.

Da listen blev trukket i marts 2020, var der 73 borgere på arbejdslisten. Ud af disse borgere er der 18, som allerede bor på Udviklingscenter Vest, men ønsker en anden bolig, hvis der bliver plads. De resterende 55 borgere vurderes at få behov for et botilbud indenfor en nærmere årrække og det er dem resten af analysen i dette afsnit fokuserer på. Nogle af disse borgere har allerede fået tilbudt et passende botilbud, som de har sagt nej til og afventer nu et specifikt tilbud. Andre vil på et tidspunkt få behov for et andet tilbud end det de aktuelt har. Dette gælder f.eks. de 13 unge, som i dag bor på et af Specialcentrets tilbud. Hovedparten af borgerne på arbejdslisten bor enten hos deres forældre eller i egen bolig med støtte.

Figur 15 giver et overblik over hvordan de 55 borgere på arbejdslisten bor aktuelt, sammenholdt med om de vurderes at have behov for et midlertidigt eller længerevarende tilbud. Blandt de 36 borgere som aktuelt bor hos forældre eller i egen bolig, har 22 behov for et længerevarende botilbud. Det samme gælder de 13 unge som aktuelt bor på Specialcentret, men de kommende år skal tilbydes en bolig på Udviklingscenter Vest.

Figur 15. Viser hvor de 55 borgere på arbejdslisten aktuelt bor, sat i forhold til om de er afklaret til et midlertidigt eller længerevarende botilbud, marts 2020

	Specialcentret	Hos forældre	Egen bolig	Ikke oplyst*	I alt
Nuværende bolig	13	33	3	6	55
Afklaret til et længerevarende botilbud	13	20	2	5	40
Afklaret til et midlertidigt botilbud	0	13	1	1	15

*Borgerens nuværende bolig fremgår ikke af arbejdslisten

Samlet set viser analysen, at 40 ud af 55 borgere på arbejdslisten, indenfor en årrække får behov for et længerevarende botilbud.

Figur 16 herunder viser, hvilke ønsker borgerne (eller deres familie) har til botilbuddets beliggenhed – hvorvidt de ønsker at bo på Udviklingscenter Vest, i Esbjerg, Ribe eller begge lokationer foretrækkes.

Figur 16. Viser hvilke ønsker de 55 borgere på arbejdslisten har til et kommende botilbud

	Både Esbjerg og Ribe	Esbjerg	Ribe	Ikke oplyst	I alt
Boligønsker	22	23	6	4	55

Der er således en stor andel af de borgere, som indenfor en årrække får behov for et botilbud, som ønsker at bo i Esbjerg. Som det ser ud i dag, er der ingen ledige pladser, hvorfor mismatchet mellem den kommende efterspørgsel og udbuddet af pladser, vurderes at være størst i Esbjerg.

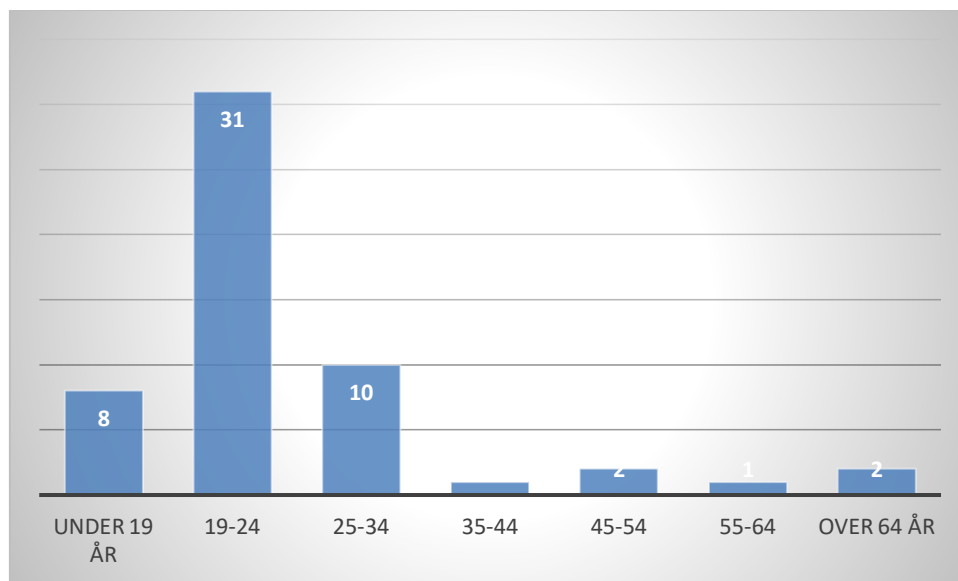
Arbejdslisten er ikke statisk. Der kommer løbende nye borgere på listen, som indenfor en årrække får behov for et botilbud. Den efterspørgsel, der kan udledes af den aktuelle arbejdsliste, må derfor betragtes

som et minimumsskøn ud fra den viden vi har aktuelt. Under alle omstændigheder viser analysen, at der i de kommende år vil være særligt behov for yderligere botilbudspladser til voksne borgere i Esbjerg.

Aldersfordelingen i Figur 17 for borgerne på arbejdslisten viser, at 31 ud af de 55, er mellem 19-24 år. Knap halvdelen af disse unge, bor i dag på Specialcentret og vil ligesom de øvrige på listen få behov for et botilbud i de kommende år.

Figur 17. Aldersfordelingen for de 55 borgere på Arbejdslisten, marts 2020

Figur 18 herunder viser hvordan borgerne på arbejdslisten er inddelt, når vi ser på deres udfordringer og behov for botilbud indenfor en 5-årig periode. Figuren viser fx, at det er 12 borgere på arbejdslisten med multihandicap, hvoraf 5 vurderes at have behov for et botilbud indenfor det næste år, mens andre 5 får behov indenfor 3 år og endnu 2 får behov indenfor de næste fem år.

Figur 18. Viser hvordan de 55 borgere på arbejdslisten vurderes i forhold til udfordringer og behov for et botilbud, indenfor de næste fem år.

Anbringelse	Multi-Handicap	ASF*-Normal	ASF-Udviklingshæmning	Særforanstaltning	Udviklingshæmning Og øvrige	Sen-Udviklet	I alt
Indenfor 1 år	5	3	0	0	6	6	20
Indenfor 3 år	5	0	1	4	9	2	21
Indenfor 5 år	2	1	2	1	6	2	14
I alt	12	4	3	5	21	10	55

*Beskrivelsen af indholdet af de enkelte kategorier fremgår af figur 19 på næste side.

Af Figur 18 fremgår det, at der samlet set 20 borgere, som vurderes at have behov for et botilbud indenfor det næste år. Indenfor de næste tre år, vurderes 41 at have behov for et botilbud, mens 55 borgere vurderes at få behov for et botilbud indenfor 5 år.

Det fremgår desuden af figur 18, at i hvert fald 5 borgere fra arbejdslisten, med behov for særforanstaltninger, vil få behov for et botilbud på voksenområdet indenfor hhv. 3 og 5 år. De 5 borgere med behov for særforanstaltninger, er i dag bosat på Specialcentret.

Figur 19. Viser en indholdet af de kategorier som borgerne er inddelt efter i figur 18 på foregående side.

Multihandikappede

Indeholder alle borgere med multihandikap og som derfor typisk har behov for plads til kørestol, lift og eventuelt døgnbemanding.

ASF - Normal IQ

Er borgere med en Autismespektrum forstyrrelse, som samtidig har en IQ indenfor normalområdet, hvilket betyder, at de primært har behov for støtte og struktur, fx bo-træning med henblik på at de på et tidspunkt vil kunne klare sig selv.

ASF – Udviklingshæmmet

Er borgere med en Autismespektrum forstyrrelse, som samtidig er udviklingshæmmede eller har andre kognitive funktionsnedsættelser, der kræver omfattende støtte.

Særforanstaltning: dækker over borgere som har behov for et botilbud hvor de har adgang til særlige hjælpemidler eller/og individuel hjælp hele døgnet.

Særforanstaltning

Borgere med betydelige funktionsnedsættelser og/eller udadreagerende, selvskadende eller selvstimulerende -adfærd, som kræver ekstra skærmning, enkeltmandsforanstaltning eller lignende.

Udviklingshæmmede og øvrige

Kategorien dækker over den største gruppe borgere i kommunens botilbud, som kan rummes på stort set samtlige botilbud. De kræver ikke særlige hjælpemidler, som lift og kørestol eller mandsopdækning døgnet rundt.

Senudvikling

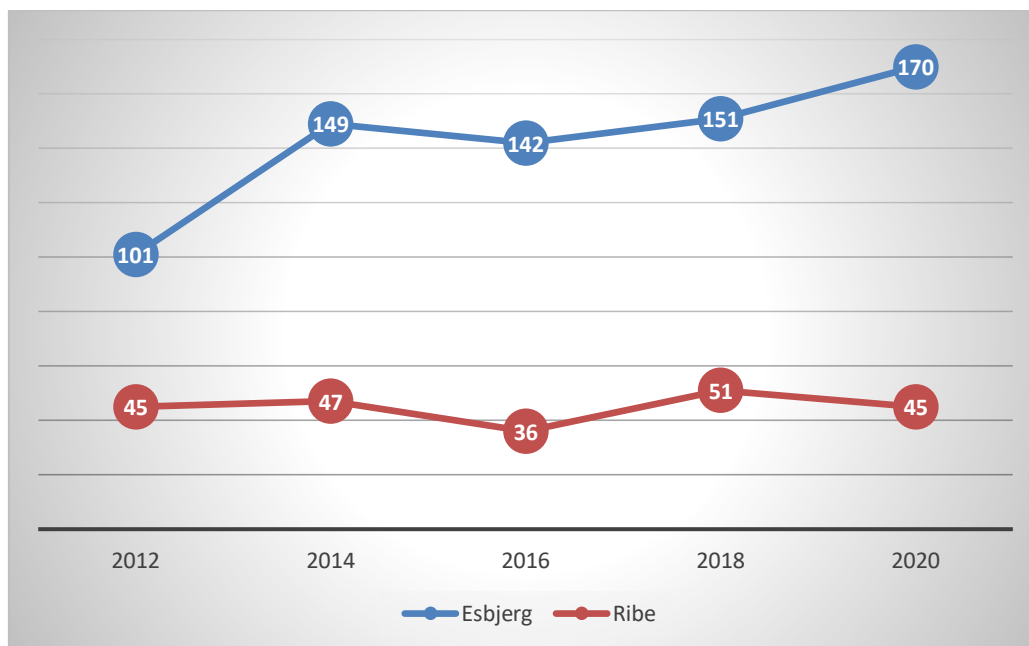
Består især af unge, som alene har behov for et midlertidigt botilbud, fordi de vurderes at have potentiale til at kunne klare sig selv i egen bolig.

Udvikling i modtagere af voksenstøtte 2012-2020

Med henblik på at vurdere det fremadrettede behov for botilbud er det også relevant at kigge på aldersfordelingen hos borgere, der modtager voksenstøtte i egen bolig, jf. Servicelovens §85. Nogle af de borgere som modtager voksenstøtte, har et omfattende behov for støtte, der medfører, at de på et tidspunkt får behov for et botilbud.

Figur 20 viser udviklingen i antallet af modtagere af voksenstøtte efter §85 i Serviceloven, pr. 1. april, i årene 2012-2020. Udviklingen er opgjort i hhv. Udviklingscenter Vest Esbjerg (Finsensgade, Voksenstøtte Birkektrattet, Voksenstøtte Edelsvej, Voksenstøtte Fyrparken, Voksenstøtte Idræts Alle, Voksenstøtte Nord) samt Ribe.

Figur 20. viser udviklingen i det samlede antal modtagere af voksenstøtte i perioden 2012-2020 for hhv. Esbjerg og Ribe

I Esbjerg er antallet af modtagere af voksenstøtte steget for samtlige aldersgrupper, undtagen de 18-25-årige, hvor den er faldet en smule i perioden. Samlet set er antallet af modtagere af voksenstøtte i Esbjerg steget fra 101-170 borgere i perioden 2012-2020. I Ribe er antallet af modtagere af voksenstøtte efter §85 i Serviceloven, steget for aldersgrupperne 18-45 år mens der er sket et tilsvarende fald for aldersgrupperne 46-66+ år. Samlet set medfører dette, at udviklingen i Ribe er stabil.

Stigningen i antallet af modtagere af voksenstøtte i Esbjerg, understøtter indtrykket af, at behovet for botilbudspadser i de kommende år vil være størst i Esbjerg.

Årlige pladsåbninger på Specialcenteret og Udviklingscenter Vest

For vores vurdering af det aktuelle og kommende behov, for botilbudspladser, har det betydning, hvor mange årlige pladsåbninger der er til de borgere, der har behov for et døgntilbud eller et botilbud, herunder borgerne på arbejdslisten.

En afdækning af fraflytningen fra Specialcenteret viser, at der i 2018 var 2 pladsåbninger på Rabu og ingen på kollegiet, mens der i 2019 var tre åbninger på Rabu og 3 på Kollegiet. De børn og unge, som flytter fra Specialcenteret, flytter enten videre til et botilbud på Udviklingscenter Vest eller til et tilbud i en anden kommune. Beboere som skifter til en anden afdeling af Specialcentret er ikke medregnet.

Oversigten fra botilbuddene på Udviklingscenter vest viser, at der i 2018 og 2019 samlet set var 19 og 21 pladsåbninger, som kunne tilbydes borgere med behov for et botilbud. I 2018 var der 4 pladsåbninger i Ribe og 14 i Esbjerg, mens der i 2019 var hhv. 7 i Ribe og 10 pladsåbninger i Esbjerg.

Som det fremgår af figur 21, var de eneste årsager til pladsåbninger på botilbuddene, når en beboer afgår ved døden eller flytter i egen bolig med en eller anden form for støtte.

Figur 21. Viser det samlede antal nye pladser/pladsåbner på Udviklingscenter Vest, i 2018 og 2019

	2018	2019
Afgået ved døden	12	12
Flyttet i egen bolig	7	9
Pladsåbninger i alt	19	21

Der er ingen beboere som er flyttet til botilbud i andre kommuner. Beboere som skifter til en anden afdeling af Udviklingscenter Vest er ikke medregnet.

3. Vurdering af det fremtidige behov for boliger

Dette afsnit samler op på de resultater der er fremkommet gennem analysen. Målet er at fastslå den kommende efterspørgsel på både børne- og voksenområdet og holde den op imod den aktuelle kapacitet på Esbjerg kommunes døgn- og botilbud. Dette leder frem til en række anbefalinger til, hvordan Esbjerg kommune kan agere, så vi fortsat er i stand til at imødekomme borgernes behov i de år der kommer.

Specialcenteret dækker efterspørgslen på børneområdet

De kommende år forventes Specialcentret at skulle rumme ca. 35 nye børn og unge, som i analysen vurderes at få behov for en anbringelse. Vurderingen er overordnet, at Specialcentret godt kan dække denne efterspørgsel.

Specialcenteret rummer en bred gruppe af børn med forskellige funktionsnedsættelser og kombinationer af udfordringer, som stiller store krav til rammer og personale. Pladserne på Specialcentret tilpasses løbende de udfordringer og behov, som de nye børn har. Aldersfordelingen på Specialcentret viser, at langt de fleste børn på centeret, er i aldersgruppen 12-17 år og 18-25 år. Hovedparten af de unge mellem 18-25 år, som i dag bor på Specialcentret, optræder samtidig på arbejdslisten fra voksenområdet, idet de vurderes at få behov for et botilbud på Udviklingscenter Vest i de kommende år.

Analysen viser, at flertallet af de børn som ventes at få behov for en anbringelse indenfor de næste fem år, er mellem 12 og 17 år. Dette stemmer overens med de landsdækkende tendenser, som viser at børn på handicapområdet typisk anbringes, når de er mellem 12 og 17 år. Specialcentret skal derfor efter alt at dømme, også fremover, rumme flest børn fra 12 år og opefter. I den sammenhæng er det afgørende, at der er tilstrækkeligt med pladser på Udviklingscenter Vest, som passer til de unge, der skal tilbydes et botilbud på voksenområdet. På den måde sikres, at der løbende kan frigives det nødvendige antal pladser på Specialcentret til nye børn, og samtidig, at de unge på Specialcentret, som vurderes at have gavn af et tilbud på voksenområdet, kan få et tilbud hurtigt.

Der er behov for flere botilbudspladser på Udviklingscenter Vest i Esbjerg

Vurderingen er overordnet, at Udviklingscenter Vest har behov for at få tilført flere botilbudspladser, for at kunne følge med efterspørgslen de kommende år.

Fra den landsdækkende analyse af de aktuelle udviklingstendenser ved vi, at antallet af borgere med varige og betydelige funktionsnedsættelser, som modtager et botilbud, er steget betragteligt de senere år. I

Esbjerg kommune genkender vi dette billede, idet vi ser en stigende efterspørgsel på botilbud til borgere over 18 år. Den stigende efterspørgsel på botilbudsområdet skyldes blandt andet, at borgere med nedsat funktionsevne heldigvis lever længere i dag end de gjorde tidligere. Dette betyder, at de ældre borgere bliver på vores botilbud i længere tid, hvilket medfører at der går længere tid imellem pladsåbningerne. På Udviklingscenter Vest, har der de seneste 2 år været ca. 20 pladsåbninger årligt.

Analysen viser, at de 55 borgere på arbejdslisten, som i dag bor hjemme hos deres forældre, i eget hjem eller på Specialcentret, vurderes at få behov for et længerevarende botilbud indenfor de nærmeste 5 år. Minimum 20 af disse borgere har behov for en bolig indenfor de næste 12 måneder. De fleste ønsker specifikt at bo i Esbjerg, hvilket betyder, at vi ikke på nuværende tidspunkt vil kunne imødekomme borgernes ønsker, idet der i Esbjerg kan forventes ca. 12 pladsåbninger årligt. Hertil kommer, at Esbjerg kommune gerne skulle være i stand til at imødekomme efterspørgslen fra borgere med behov for særforanstaltninger på voksenområdet.

I Esbjerg kommune oplever vi altså en stigning i efterspørgslen på botilbud på voksenområdet. Fra analysen af borgerne på arbejdslisten ved vi, at behovet for botilbudspladser det kommende år, vil overstige vores nuværende kapacitet. Nogle af de borgere som vil efterspørge et botilbud i de kommende år, bor i dag på et eksternt tilbud, hvor de modtager særforanstaltninger. Disse borgere vil vi fremover gerne kunne tilbyde en plads på kommunens egne botilbud, fordi det er nemmere at sikre både kvalitet og en fornuftig økonomi i kommunens egne tilbud.

Samlet set peger analysen derfor på, at vi i de kommende år, særligt i Esbjerg kommer til at mangle botilbud til borgere med betydelige og varige funktionsnedsættelser, herunder også en del botilbud indrettet specifikt til borgere med behov for særforanstaltninger.

Anbefalinger

- Med henblik på at imødekomme den efterspørgsel som ventes i de kommende år, anbefales det, at Byrådet i det kommende budget, bevilger driftsmidler til at bygge 20 nye boliger til borgere over 18 år med omfattende og varige funktionsnedsættelser, under Udviklingscenter Vest.
- Boligerne skal for størstepartens vedkommende være beliggende i Esbjerg.
- Herudover anbefales det at bygge 8 nye boliger som skal kunne rumme borgere med særforanstaltninger.